

גם כלבית שני, לאורחא הוא שיהי' ב' כלביות, ולכן הוא
 דבסתמוות אמרי' לשי' המוס' כל זמן שלא הי' ב' כלביות,
 משא"כ בפסחאות אמרי' דכי נמצא כאן והיתה כאן כלבית
 אחת, הרי הי' כאן ג"כ עוד כלבית, אלא דלעלמא אולא,
 ונמצא דכל עיקר ההיתר של הניזר הרי לשי' רש"י הוא צא
 ע"י הוכחה שהניזר הוא מדגים טהורים, ולשי' המוס' הרי
 לאו מדין הוכחה הוא, אלא מטעם דאם כאן נמצא וכאן הי'
 כלבית והרי דהחבית הוי' חבית של ניר דגים טהורים ורק
 דזה שאין כאן כלבית אחרת הרי"ו עושה ריעומא, וצמקום
 שי"ל דלעלמא אולא שוב הרי אין כאן גם ריעומא, ושוב י"ל
 דכאן נמצא וכאן הי' ניר טהור.

והנה גם צהך דאיפלגו צגמ' לענין סימן של ראש ושדרה
 דלר"ה אמרי' דעד שמהא ראש ושדרה ניכר, ור"ג
 אמר או ראש או שדרה, ומקשי' צגמ' מהא דלא הוזכר
 צמתי' דמס' חולין אלא סימנים של סנפיר וקשקשת, ופרש"י
 דהקושי' היא לתרוייהו, ומתרגי' ע"ז צגמ' כי תניא הוה
 צארא ופלמודא דדמי רישיהו לטמאים, והק' ע"ז המוס'
 דהרי גם צה אפטר לצדוק צשדרה לר"ג דסנר דלאו ראש
 או שדרה, ולכן פי' המוס' דקושי' הגמ' היא רק מהא דלא
 חשיב תנא סימנא דראש, דמשדרה לא פריך מידי דלא חשיב
 תנא אלא סימנים דצראי ולא דגוואי, והנה לשי' רש"י הרי
 מוכרחין אנו לומר דס"ל דהיכא דהראש דמי לראש של דג
 טמא גרע טפי. דהו"ל ריעומא, ואעפ"י שראש לחודא ושדרה
 לחודא חשיבי הוכחה גמורה והוי' כסימן מובהק או דחשיב
 כצירור של רוב, מכ"מ היכא דהראש דמי לראש של דג טמא
 גרע טפי, דחשבי' לה לריעומא על ההוכחה, והמוס' חולקים
 צזה, ונראה דגם יש אולי לפרש פלוגמיהו על דרך צה, והוא
 דאם נחשוב צה צגדר הוכחה של רוב או סימן מובהק הרי
 מה דהראש דמי' כשל דג טמא גרע טפי, וזה מוריד מהוכחת
 הרוב, והיינו מהוכחת השדרה, אעפ"י שיש גם מיעוט דגים
 דדמיין ראשיהן לדגים טמאים, מכ"מ מכיון דרוב דגים
 טהורים לא דמיין צראשן לדגים טמאים שוב הו"ל כריעומא
 והורדה מהוכחת השדרה, ולכן צעי' צזה סנפיר וקשקשת,
 אולם שי' המוס' היא דהוכחת ראש ושדרה כל חדא חדא
 לר"ג ומרוייהו ציחד לר"ה הו"ל הוכחה גמורה, וצירור גמור
 דשל טהורים הן, ולפי"ז למה נחשוב את צה כהורדה מההוכחה
 מה שראשו דמי' לראש של דג טמא, דהא סו"ס יש מיעוט
 דגים טהורים הרי הדומים צראשם לדגים טמאים, והוכחת
 השדרה עצמה הוי' כצירור גמור, ואכן סהדי שהוא דג טהור,
 משא"כ לשי' רש"י דהוי רק כהוכחה המועילה, וכל מה
 דמוריד מההוכחה והיינו כל מה דהוי ריעומא לחשוב דאולי
 הוא דג טמא מנד ראשו הרי"ו מצטל את ההוכחה של רוב
 או של סימן מובהק, אולם צעטס נראה דאי אפשר לומר
 כמושג"ת צזה דהרי צגמ' אמרי' דמחלוקת צצין אצל צגופן
 לצדרי הכל צעיין ראש ושדרה ניכרין, והרי צע"כ מזה דצראש
 לחודא וצשדרה לחודא יש רק קצת הוכחה לצדרי הכל, אלא
 דאין צה הוכחה גמורה, אולם ראש ושדרה חשיבו הוכחה
 גמורה, ולפי"ז מאן לימא לן דראש ושדרה ציחד הו"ל בכלל
 הוכחה גמורה ואכן סהדי לר"ה וכן מאן לימא לן דלר"ג
 ליהוי ראש לחודא ושדרה לחודא אכן סהדי גמורה כדי שנוכל
 להקשות על רש"י דמאי מגרעא מה שראשו דמי' לדג טמא,

דמי היתר סו"ס פת זו, אלא דהציאור צזה הוא דצעי' גם
 היכר דשם של ישראל נקרא על הפת, ויש צזה כדי היכר
 להי' נקראת עי"ז הפת על שמו של ישראל למיקרי' פת
 ישראל, וכי צבר מזה למעלה, אולם כל צה היכא דהאיסור
 וההיתר תלי' צסם פת של ישראל או של נכרי. אולם צשלקות
 דמעשה הציסול של העכו"ם אסרת אס היכא דיס צזה
 המחלת ציסול או אקרובי צישולא ע"י ישראל, אס לא צאופן
 צה שוב לא סגי צהיכר, וצמה שהצבשיל נקרא על שמו של
 ישראל, ולפי"ז ג"כ הרי עוד יותר א"ש קושי' הר"ן דלמה
 חלקינהו מתני' פת ושלקות צתרת, וזה אף אי נימא שלא
 כצדרי ר"ת צדף ל"ז צ' דגזירת שלקות הוי' גזירה קדמונית,
 והוא דהאיסור של כל דבר הוי' שס איסור אחר, וי"ל ג"כ
 דהטעם צזה הוא צאמת לפי שי' ר"ת צאמת והוא דצאמת
 לאו חדא גזירה הוי', ופת נאסרה אחר"כ מגזירת י"ח דבר
 צגלל היותה צכלל שס פת של נכרים, ושלקות הוי' איסור
 אחר, והיינו מנד מעשה הציסול של העכו"ם האוסר, והר"ן
 רק הק' לשיטתו, דלמה חלקינהו מתני' צתרת, דהא הו"ל
 חדא גזירה וחד דינא הוא, וגם פת וגם צבשיל עיקר
 איסורייהו הוא מנד השס של פת ושלקות של עכו"ם, ולא
 מנד מעשה הציסול, ולפי"ז הרי אין צה כמושג"ת צריש
 דצרינו צציאור דצרי הר"ן צזה, והעיקר שצריך למישפץ
 לפימשג"ת כעת, ולפי"ז הוי' תי' של הר"ן גם עפימשג"ת
 כעת, ודאף דחדא גזירה וחד איסור הוא, מכ"מ מכיון דלא
 כל האופנים שוים צזה, לכן הוא דחלקינהו מתניחין צתרת,
 כן נראה צזה.

סימן י"ג

בענין סימני דגים, וציר דגים

צגמ' דף מ' א', השמא כלבית אמרת שרי שמי כלביות מצעי',
 לא קשיא כאן צפסחאות כאן צסתמוות, ופרש"י
 דצפסחאות לא סגי צחדא דהיכא למימר מעלמא נפל צי'.
 והק' ע"ז צמוס' דאם תימא דמעלמא נפל הרי גם צסתים
 י"ל הכי. והנה צטעם פלוגמתם של רש"י ומוס' י"ל, דהנה
 צזה דכלבית הוי הוכחה דהניזר הוא ממין טהור, הרי י"ל
 צזה צתרי אנפי. והוא די"ל דהו"ל כסימן והוכחה על דרך
 של רוב, דעפ"י רוב צ"ל דהוי הכלבית מהמקום צזה, ושוב
 הו"ל הוכחה דמין של טהורין הוא, ואס כן מכיון די"ל
 דמעלמא קאחי שוב אין כאן הוכחה גמורה, אולם למישש
 צצשתייהן צאו מעלמא הרי הו"ל חששא רחוקה יותר, ושוב
 נשאר על צה דין הוכחה של רוב או סימנים, אולם שי' המוס'
 היא דצמה דכלבית שוטטת צה לא הוי צה צגדר הוכחה של
 סימנים או רוב, ורק דהוא גדר של כאן נמצא וכאן הי',
 וזהו שכ' המוס' דלקולא תליין, כיון דצסתמא צלי עשי'
 ספיקות וריעומות צ"ל דכאן צה נמצא וכאן צה הי', והיינו
 דכאן נמצאת הכלבית וכאן היא גם היתה מקודם, ומינה
 דהניזר הוא של דגים טהורים, ולכן לא מחזקיין צזה חששא
 דאולי מעלמא קאחי. וזהו שכ' המוס' דלקולא תליין, ורק
 דהדרך הוא שאס הי' הכלבית כאן כל הזמן הרי צריך שמהי'